

вѡржжени изъ Балкана отдѣлно единъ отъ другъ, — Желю въ казанлъшко, гдето въ една схватка съ потера бива раненъ, Хаджи Димитъръ въ сливенско, около Игликина поляна, а Караджата въ източна Стара-планина. Презъ зимата тѣ наново се събиратъ въ Влашко, все въ услуга на великия революционеръ, отъ когото ще чакатъ пакъ решения и заповѣди за пролѣтѣта, когато Балканътъ ще се разлисти и кукувицата закука.

Годинитѣ 1867 и 1868 се ознаменуватъ съ едно организирано четническо движение, което обаче не дава никакви непосредствени резултати. Все пакъ то допринася отчасти за националното съзнание на народа, създава безпокойствие на турската власть и съ това повлиява за по-бързото уреждане на българския черковенъ въпросъ, т. е. за извоюване на духовнитѣ ни свободи.

„Върховното българско началство“ на С. Г. Раковски решава да прати презъ тоя периодъ нѣколко чети въ България. Въ Ромъния воеводитѣ П. Хитовъ, Филипъ Тотю, Желю, Х. Димитъръ, Стефанъ Караджа, Левски и други се раздвижватъ. Мушията на патриота Никола Балкански се обръща на оржжеенъ складъ и сборно мѣсто на революционеритѣ. Раковски, който ржководи движението, макаръ боленъ и изнуренъ, успѣва да приготви две чети — едната подъ воеводството на Панайотъ Хитовъ, съ знаменосецъ Василъ Левски, а другата подъ водителството на Филипъ Тотю, нареченъ „хвѣркатия“, който по-рано е участвувалъ въ четата на Никола Аджема при село Кортенъ и, следъ пленяването му отъ турцитѣ, бѣ сполучилъ да избѣга отъ сливенския затворъ въ Ромъния.*) Всѣка чета се състояла отъ 20—30 момчета. Хитовъ минава Дунава при Тутраканъ и следъ нѣколко схватки съ потеритѣ достига въ сливенско на Синитѣ камъни, между върха Българка и извора Кушъ-бунаръ, а оттамъ се отправя за Твърдишкия балканъ. Филипъ Тотю сжщо минава Дунава при Свищовъ, съ намѣрение да се срещне съ Хитовъ на Стара-планина, и заедно съ него да развѣятъ знамето за общо народно възстание. Срещата трѣбвало да стане при Хаинъ-боазъ. Обаче Филипъ Тотю се забавя по пжтя, потеритѣ го настигватъ при с. Върбовка (Севлиевско) и, следъ една сериозна битка, четата му се разкъсва. Когато останалъ само съ четирма другари, той се запжтва къмъ Сръдна-гора и следъ това къмъ Златишкия балканъ. Напразно

*) Филипъ Тотю се казвалъ Тодоръ Тодоровъ и е родомъ отъ с. Гарцитѣ (Търновско).